

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Christophori de Ortega Sanclementini, E' Societate
Iesv. Qvondam in Provincia Toletana Theologiæ
Scholasticæ publici Professoris ... Tractatvs Dvo, De
Trinitate, Nec non, Incarnatione**

**Ortega, Cristóbal de
Lugduni, 1664**

Qvæst. I. An sint notiones in Diuinis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94251](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94251)

Non ergo potest Spiritus alia loqui, quam ille, cuius Spiritus est. Cuius appellationis rationem sic reddit. Nyssen. epist. contra Apollinar. de imagine, & similitud. vers. med. Mens neque caret causa, neque est genita, sed ex processione oritur: unde quaque discurrens, & cuncta despiciens, & inuisibiliter petraçans ad imaginem, & similitudinem sanctissimi, & per processionem orti Spiritus, de quo dictum est. Spiritus omnia sentatur. Secundo appellatur facies ab eodem Cyrillo sic. cap. 2. ex psalm. 138. Quo ibo à Spiritu tuo, & quo à facie tua fugiam. Sed nomen hoc aptius, atque vtilitius est filio. Tercio appellatur complementum, nempe Trinitatis ab eodem 14. Thefaur. fin. & c. 14. post med. à Basil. lib. vnic. de Spiritu S. cap. 18. ante med. Isidor. Pelus. lib. 1. ep. 109. Anaft. Synair. de rectæ fid. dogm. longè à principio. Quarto appellatur Vinculum Trinitatis, ab Epiphano. hæresi 62. med. idem autem est quod communicatio, & communio, ut appellatur, 2. Corint. 15. & Fulgent. q. 4. ad Ferand. Isidor. 7. Etimolog. c. 3. Aug. 6. de Trinit. cap. 5. & 10. circa med. ubi etiam complexum Patris, & filij vocat. Quare Epiphano. hæresi 74. solum negat Spiritum S. esse coniunctionem accidentariam Trinitatis, ut hæretici volebant. Hæresi autem 62. signaculum confessionis Trinitatis. Spiritum S. dixit: quia eius confessione clauditur, ac reuincitur Trinitatis confessio. Scio Naz. orat. 3. ad 150. Episc. sub med. hæc scribere: Vno Pater est: ex quo, & ad quem ea, que deinceps sequantur. Personæ procedentes referuntur: non ut confundantur, ac permisceantur, sed ut coherant. Sed solum vult ex eo, quod originariè ab illo procedant, vnus essentia effe cum illo, non autem illum esse vnionem ipsorum.

3 Quinto vocatur sigillum Spiritus S. à Nysseno lib. post de Trinit. ad Eustachium vers. fin. Cyril. 13. Thefaur. cap. 3. col. penult. lib. 14. cap. 4. circa med. Ambr. 1. de Spiritu S. cap. 6. Athanas. epist. longiori ad Serapion. ex illo ad Ephes. 1. Signati estis Spiritu promissionis sancto, & ex 2. Corint. 1. quia gratia dono, tanquam carathere electos sigillat quare diuersa ratione, ac filius sigillum dicitur, quia Patris imago. Sexto appellatur unguentum à Nyssen. ibi Cyril. cap. 3. Ambros. cap. 7. & Athanas. proximè. Vnde & appellatur septimo odor ab eodem ibi, & epist. Admirabile, ad Serapion. longè ab init. ex 2. Corint. 2. Christi bonus odor sumus. & Dialog. 1. de Trinit. vers. med. ex Iob. 27. Donec superest halitus in me, & Spiritus Dei in naribus meis. atque à Cyril. 11. in Ioann. c. 1. fine, ubi ait esse odorem Christi, & Dei, non vñ alium ab eius substantia; & c. 2. post multa in eandem sententiam hæc habet: Quasi enim odor substantia Dei est vnus, atque actiuis: adeo ad creaturas, que Dei sunt transportans, ac participationem eius immittent. Nam si aromatum odor propriam virtutem eorum vestibus relinquit, & transmittit, quodam ad se ipsum modo, ea, quibus adhaerit: quomodo Spiritus S. participes diuinae nature non efficiet.

4 Octauo Dei virtus: dicitur ut supra vidimus. Nono Dei qualitas, è cuius gustu percipitur quid Deus ita Cyril. 13. Thefaur. cap. 3. med. lib. 14. c. 1. fine 6. Dialogor. de Trinit. col. 5. ubi hæc: Spiritus S. quasi qualitas sapientis diuinitatis, Decimo aqua dicitur: tum, quia seim explet, ut Christus ad Sa maritanam aiebat: tum quia gratia lauat: tum quia largè diffunditur Isai. 44. & 55. Ezechiel. 36. Ioann. 4. & 7. Vndecimo ignis nuncupatur: primò ob efficaciam inflammandi ad charitatem: secundò ob vim purificandam, & transformandam: tertio propter significacionem acceptandi sacrificium, quæ in igne est, Genes. 15. n. 17. leuit. 9. n. 24. Iudic. 6. n. 21. Reg. 3. cap. 18. ideo actor. 2. Apparuerunt illis dispersis lingue, tanquam ignis. Dum Spiritus S. aduenit in Pentec. Hinc ignem Spirit. S. venit Christus in terrâ mittere, ut de testatur Luc. 12. iuxta Chrysof. hom. 6. in Matth. Hier. Matth. 3. & Ezechiel. 9. Ioelis 2. & Isai. 66. Ambr. in Luc. 12. Aug. serm. 188. de temp. & 185. Prosper. de prædict. p. 1. cap. 34. M. Greg. hom. 30. in Euang. ac lib. 2. 5. & 3. in Ezechiel. Insuper quod Matt. 3. Bapt. dixit: ipse vos baptizabit S. S. & igne. actor. 1. Chrystus dicit: Vos autem baptizamini S. S. Hinc eleganter, & acurè Naz. orat. 49. de fide col. aut ait, ideo Deum Hebr. in col. nubis, & ignis ductas. ut baptisimi gratiam, & donum S. S. per ignem ostenderet. Vnde & Ap. ost. in nube P. baptizatos scribit, & S. sicut ignem esse. Apostolorum acta declarant.

R. P. Christoph. de Ortega, de Deo vno & Trino.

DISPUTATIO XI.

De Diuinis Notionibus.

NOTIO Vniuersim notitia, seu cognitio est, iuxta Cicer. 1. de legibus strictius autem est notitia rem vnã ab alia distinguens: teste eodem 4. Academicar. & Boetio ad 3. Topicor. strictissime est notitia personam vnã ab alia eiusdem nature discernens, iuxta Cicer. 3. de officiis; Nyssen. orat. Cateche. init. Vnde affinitatis iure ad cuiusque personæ propria nomina significanda notio sumitur apud Aug. 11. de Ciuit. c. 10. sub init. quoniam verò plura cognitionum nomina earum obiectis accommodantur, ut vox conceptus, quæ obiecta etiam concepta significat: notionis nomen ad obiecta notitiæ dicernentis vnũ ab alio iam vsus adprauit. Cum autem notio, seu notitia distinguere possit vnũ ab alio non eiusdem nature cũ illo, iuxta secundam notionis acceptionem, notio pro obiectiua formalitate vsurpata sumitur etiam pro formalitate diuersa eius, quod cum alio natura non conuenit: sic quamuis formalitatem diuinam, qua personæ diuinæ à creaturis differunt notio appellatur à Basil. ep. 43. ad Nyssen. longè à med. à Nyssen. de Trinit. ad Eustachium ante med. & ad Ablab. quod non tres Dij vers. med. Naz. orat. 35. 5. de Theolog. inter med. & finem. Verum in re præsentis strictissime accipitur à Theologis pro formalitate obiectiua, qua personæ nature eiusdem se differunt dignoscique vna ab alia possit, tanquam nota, sigillo, caracthere, vel insigni proprio. Vnde constat non posse notionem personæ considerari in quo natura communis inuoluitur, sed in abstracto formaliter, & præcisè, vt rectè adnotat S. Thom. 1. p. q. 32. art. 2. Tria ergo examinanda de sic acceptis notionibus erunt. Primum an sint in diuinis. Secundum an à proprietatibus personalibus differant: Tertium earum notionum numerus.

QVÆSTIO I.

An sint notiones in diuinis.

PRÆmissa notionis acceptione vix quæstioni, & opinionum diuersitatis locus esse videbatur, nisi à consilio, dataque vt aiunt, opera à vero homines aberrarent.

CERTAMEN I.

Dantur notiones in diuinis à Patribus.

PRÆpositius apud S. Thom. citato art. 2. docet ex parte obiecti notiones, siue proprietates personales formaliter à personis ipsis diuersas nusquam esse in diuinis. Cui ad stipulari videntur Mariar. 1. d. 26. q. vnica, Gregor. ibi & d. 27. q. vnica. art. 2. Gabr. d. 28. q. vnica. art. 3. concl. 5. dum asserunt proprietates personarum, & personas solũ ex parte modi significandi differre: additque Gabriel in rigore, nec quatuor, nec quinque notiones in Deo esse admittendas. Qua in re ita eum interpretatur Ruijz. d. 46. sect. 2. vt solum negat notiones esse quatuor, vel quinque res in Deo quia, vt vidimus d. 6. q. 1. rei conceptum in diuinis multiplicari negat: atque ex alia parte inter relationes, seu personalitates, & essentiam distinctionem formalem, etiam ex natura rei ante opus intellectus admittit, vt vidimus d. 8. q. 2. cert. 1. n. 2. ac tandem idem Gabr. art. 2. & 3. citato notiones abstractè significatas in Deo concedit. Verum interpretatio hæc minimè placet: nam eo sensu negare deberet tres personales proprietates, seu notiones, sicut quatuor negat: quia in eius sententia, nec

Cc 2 ad

ad ternarium numerum multiplicatur rei seu entis prædicatum. Mens igitur Gabrielis, Maioris, & Gregorij longè alia est: nempe ex parte rei obiectæ nempe Dei non esse formalem distinctionem notionis seu proprietatis personalis à persona, sed solum ex parte modi concipiendi, & significandi iuxta suam, & reliquorum nominalium doctrinam negantium præcisiones obiectiui in res realiter eiusdem prædicatis.

2. Quidquid autem de horum mente sit notiones reliqui Scholastici in diuinis nostro sensu admittunt. Magist. in 1. d. 26. cap. 4. d. 28. cap. 1. Scotus verobique q. 1. sub init. & q. 1. ad 3. Carthusian. cum Alti-fiodorensi q. 4. Duran. q. 2. n. 6. & 7. S. Bonau. art. vnic. q. 4. d. 33. art. 1. q. 3. & 4. Ricard. d. 26. art. 4. q. 2. & d. 28. art. 1. q. 1. Capreol. q. 1. art. 1. concil. 7. & 6. Argent. d. 27. q. vnic. art. 1. Aureol. d. 29. art. 1. sub init. & circa fin. Marfil. in 1. q. 29. art. 1. S. Thom. vbi proximè ab art. 2. vbi Caiet. Molin. Val. Vazquez. Canar. atque interpretes reliqui. Albert. 1. p. q. 39. m. 2. art. 1. part. 2. & 3. Alex. q. 68. m. 3. & m. 5. art. 6. Henricus 2. p. art. 55. maximè q. 4. Soar. 5. de Trinit. cap. 9. & lib. 7. cap. 1. Ruiz vbi proximè n. 5. Galpar. Hurtad. d. 5. diff. 5. Zuniga Perez. & alij. Porro oppositam sententiam errori proximam censet Ruiz. d. citata lect. 1. n. 12. vbi ait: *notiones in diuinis conuenienter, atque fidei proximè inductas esse.* Sect. autem 4. aduersam sententiam temerariam, theologiceque disputationibus perniciosam appellat. Ego verò de more mitius cum aduersa opinione agam, neque temerariam adhuc censo: video enim negatis præcisionibus obiectiui, vt à plerisque antiquis, & recentioribus. Scholasticis negantur, notiones eo sensu, quo à nobis, & reliquis asseruntur defendi minimè posse: quare negantem sententiam theologice disputationibus perniciosam iudico, sicut in logica negantem præcisiones obiectiui, & theologice, & phylolophice aduersam iudicauim. In præpositiuium autem, qui obiectiui præcisiones non negat, temeritas censura meritò cadit imò in nominales etiam, si eiusmodi notiones & seu notas personarum fuit quamque personis identificatas ex parte obiecti negent, atque fundamenta esse, vt vna, Personæ ad alia earumque munera formaliter cognitione nostra verè dignosci possint inficientur.

3. Probatur ex scriptura vbi nominatur persona Patris, & filij, in quibus nequit non abstractum Paternitas, & filiatio contineri, imò & exprimitur à Paulo Ad Ephel. 3. n. 15. *Ex quo omnis Paternitas in cælis, &c. quin, & si non ita expressis vocibus contineretur in scriptura, ex illa inferri satis esset, vt à Theologia tota, & notionis significatum, & nomen admitteretur.* Sed quoniam hæc, & similia de notionibus formalibus, non obiectiui explicari à nominalibus possent: succedant Patres, qui ex parte obiecti cogniti aperte notiones in diuinis admittunt. Iustin. exposit. fidei de Trinit. pagina 2. *Illud ingenitus, & substantie modus notæ sunt, quibus interlinguuntur Pater, & filius, & Spiritus S. Sic vertit Gelenius langus vero Silesius hoc modo: Veluti sigillum quoddam ingenti verbum proprium Patris statim substantiam designat: rursum tanquam quoddam signum geniti appellationem audientes filij concipiunt notionem.* Pergit inferius Iustinus: *Dum geniti vocabulum, quasi notam quandam audimus, mox cogitamus filium: quem admodum, & per precedentis notam Spiritus propriam personam dicimus.* Nyssen. de different. essent. & hyposthaf. longè à principio: *Solum modo requiremus ea quibus vnusquisque notio dilucida, & absque mixtione, & ea, que vna consideratur segregetur.* Et versus medium signa, siue insignia, quibus personas dignoscimus recenset: ac versus med. *Hoc signum continet Spiritus S. quo eas, que circa hyposthalm consideratur agnoscimus, &c. & filius hoc habet in signe &c. Nam si filius unigenitus in modum ex non genito lumine emittens, atque relucens nullam (quantum attinet ad propriam notam, & peculiare in signe) communionem habet, vel cum Patre, vel cum Spiritu S.*

4. Alexander Alexand. epist. ad Alex. Constantinopolitan. col. 5. *Notas, inquit, ex quibus filius agnoscitur.* Cyrill. Alex. 1. Thesau. cap. 5. circa med. *Generare notio Patris est.* Et cap. 6. circa med. *Notio perfectionis sanctitatis*

est. Athanas. q. 7. de natura Dei: *Tria propria, tria individua, tres caractheres.* Damasc. epist. de Triflagio pag. 2. *propria cuiusque persona vocat ostensa hyposthascos & circa med. Caractheristicas vnus cuiusque hyposthascos proprietates, de decretis primæ institutionis: Proprietatem caractheristicam, id est, insignitam, 3. ad cap. 6. sub init. sunt caractheristicæ, signalesque proprietates. & cap. 7. longè ab init. Dei vbi filiationis caractheristicam, & discretiuam proprietatem, secundum quam discreta est à Patre, & Spiritu. Tertullian. cap. 2. contra Praxam: *Tres sunt non substantia, sed forma, non potestate, sed specie: quia vnus Deus, ex quo gradus isti, & forma, & species in nomine Patris, & filij, & Spiritus S. deputantur.* Sed omnium præclarissimè, ac frequentissimè in hanc sententiam loquitur Basilus: Sic enim habet. 2. contra lunom. vers. fin. *Proprietates, ac notæ, quasi caractheres quidam, & forme in substantia inspecta, distinguunt quidam, quod commune est, appropriatis caractheribus. infra: Proprietates declaratione notionum, tanquam lucem animis nostris imponentes, ad comprehensibilem mentibus intelligentiam ducunt. Nam, cum vna Deitas sit, impossibile est propriam notionem Patris, vel filij capere, nisi proprietatum accessione cogitatio nostra confirmata sit.**

5. In eandem scripsit sententiam 4. contra lunom. cap. 2. & epist. 43. ad Gregor. Nyssen. maximè à medio proprietates sæpè ad eò notas, & caractheres personarum appellans, vt huc calamo toties transcribere longum sit: Sed aliqua tamen ex ea epistola transcribemus. *Necessarium est, (inquit) vt per proprias quasdam notiones inconflua habeatur in Triade comparatio, inferius: cause Patris insertam habet essentiam Spiritus sanctus, vnde, & proceditur. Hanc notionem, & cognoscibile signum eius, que secundum hyposthasim est, proprietatis habet, quo cum filio simul, & ipse se facit internosci. Post pauca: Nullam profus notionum communicationem secundum proprietatem suam, tam cum Patre, quam cum Spiritu S. habet, (filius) sed ex dictis iam signis solus agnoscitur. Pater verò, qui super omnia Deus est, peculiarem hyposthascos sue notionem solus habet, quod Pater est, & quod ex nulla omnino causa subsistit: atque isto iterum iudicio, & ipse proprie, ac separatim agnoscitur. versus finem: *formam filium esse dicit Paulus hyposthascos non in propriis sed in patris indicis, ac notionibus designatum.* Demum lib. vnic. de Spiritu S. cap. 5. ad id 4. ad Ephel. *Vnus Deus, & Pater, ex quo omnia &c. scribit: Has voces notare personarum discrimen. Nec enim in hoc adhibentur, vt natura distinctam inducant, sed, vt impermixtam Patris, & filij notionem approbent.* Ex quibus omnibus, & singulis arguo. Forma, species, signum, caracther, insigne, ac nota, quibus vnaqueque persona ab aliis distincta dignoscatur synonymæ voces sunt notionis obiectiui in abstracto à Theologis definitæ, atque in diuinis admittæ: atque ea omnes à Patribus vno ore admittuntur in diuinis: ergo notiones ab eisdem in diuinis admittuntur: quin propria voce notiones in diuinis admittant sæpè recitatis locis Patres.*

CERTAMEN II.

Veritatis eiusdem probationes relique.

1. Probatur secundo: quia cuiusvis rei ratio propria nec alteri conueniens abstractum est vltima abstractione proprium illius, quo ab aliis dignoscatur, atque in quavis persona diuina est ratio propria, nec alteri conueniens: ergo in quavis persona est abstractum vltima abstractione ipsius proprium, quo ab aliis dignoscatur. Quod ipsum est notio, quam in diuinis asserimus. Minor sola probatione in desideret fortasse. Dabo ex Nazianz. orat. 29. de dogmate, & constitut. Episcoporum sub med. sic scribente: *Ita nobis proprietatum ratio constabit, si Patrem quidem principij expertem, & principium cognoscimus.* ex Athanas. orat. 2. contra Arrian. circa med. *Paternitatis ratio, ex Nyssen. lib. ad Ablab. circa finem: Alia est ratio, quæ quid est essentia, alia eius, quod quomodo est personatum.* Pseudo Cyprian. de Cardinalibus Christi operibus cap. de natiuit. versus finem: *spiritum infundens Discipulis, Christus,*

Christus, generationis, & processionis intimans rationes, subtiliter adstruens personarum proprietates. Confirmatur: quia Patres, ut hanc veritatem apertius traderent proprie tales personarum abstractis nominibus, sapè adiuventis, explicarunt. Alexand. Alex. citata epist. col. 5. eius filias, ut ita dicam. Nazianz. orat. 29. in sancta lumina circa med. n. 24. Spiritus sanctus procedens à Patre, non tamen filiationis modo, nec generationis, verum processionis. licet enim perspicuitatis gratià nomina fingere. Basil. 4. contra Iunom. cap. 2. sub init. Innascibilitas ad nascibilitatem filij ex opposito distincta. Damasc. fid. cap. 9. longè ab init. ignascentiam Patris dixit, & post med. Hoc scire oportet: nomen Paternitatis, & filialitatis, & processionis non esse ex nobis ad beatam illam divinitatem transfatum. Hilar. 4. de Trinit. longè à med. Proprietate videlicet in unoquoque, & innascibilitatis, & originis, lib. 9. med. Paigenitus Deus ex perfecta, atque inerrabili nativitate subsistens. lib. 11. col. 4. filium: Beate naturæ plenissimam formam, & innascibilis substantie unigenitam nativitate appellat. similibusque abstractis proprietates personales explicavit lib. 12. col. 4. ac verè med. August. serm. 38. de temp. à med. Pater solus est in paternitatis persona. Concil. Toletan. 11. profess. fid. post med. Est unicusque persone manens sua proprietate. Pater enim eternitatem habet sine nativitate: filius eternitatem cum nativitate, Spiritus S. processionem sine nativitate.

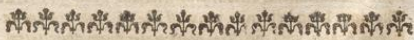
2. Sed dies, & calamus me deficient, Patres similiter vbiuis loquentes recitantes. Recitavit cert. 1. aliquos, plures verò disp. 7. q. 1. cert. 4. n. 6. & q. 2. cert. 2. n. 4. vide in super Dionyl. 2. de diuin. nomin. vsque ad med. Athanas. Dialog. 1. de Sancta Trinit. post med. & q. 5. & 6. de natura Dei. Nazianz. orat. 23. in laudem Heron. versus fin. orat. 25. ad Arrian. & de seipso sine orat. 29. de dogmate & constitut. Episcoporum. circa med. & infra orat. 22. ad 150. Episcopos post med. orat. 37. 5. de Theologia longè à principio & verè fin. Nyssen de different. essentia, & hyposthaf. præcipue col. 2. ad verè med. & infra & epist. aduersus Apollinar. longè à principio, de Trinit. ad Eustachium col. 2. lib. ad Ablab. post. init. Basil. homil. 25. de fide med. 28. contra Sabellian. verè med. tract. de vera, & pia fide longè à med. epist. 43. ad Hyffen, maximè circa med. & infra, lib. 1. & 2. contra Iunom. verè fin. lib. vnico de Spiritu S. cap. 18. post init. Cyrillus. Alex. 1. Dialogor. de Trinit. longè à med. & sine lib. 2. col. 2. lib. 5. col. 5. fin. lib. 6. Dialogor. 4. lib. 7. circa med. & infra 1. in Ioann. cap. 4. circa med. Chryst. homil. de incomprehensibili Dei natura col. 2. Epiphani. heres. 37. circa med. Damasc. 1. fidei cap. 9. sub init. & fin. cap. 11. longè à med. lib. 3. cap. 5. & 7. orat. 1. de nativ. Beatæ Mariæ 1. de decret. primæ institutionis cap. 13. & 4. de duabus Christi voluntatibus sub init. Theodoret. Dialog. 1. inmutabilis col. 1. 2. de principiis col. penult. atque in id ad Habros 1. figura substantie. Isidor. Pelus. lib. 2. epist. 142. & 143. sine lib. 3. epist. 12. sub init. & 145. & 149. Anastas. Synait. 1. de rectis fidei Dogmatibus col. 7. Thalas Hecatondate 4. n. 87. ex latinis Hilar. 4. de Trinit. longè à med. lib. 11. sub init. lib. 12. med. Ambros. in symbol. Apostol. cap. 10. sub init. & 11. med. Aug. serm. 38. de temp. à med. 3. contra Maximum cap. 10. sine q. 60. ex octaginta tribus sub init. Fulgent. de fide ad Petrum cap. 1. longè à princip. Anselmus de Incarnat. verbi cap. 3. Bernad. lib. 5. de considerat. ad Eugen. sub med. Tertullian. contra Prax. cap. 11. sine Ricard. Victor. 4. de Trinit. cap. 15. & sequentibus ex Concilio Constantinopol. 1. generali 2. ante init. epist. ad Damasum, Damascus ipse in simbolo apud Hieron. tom. 4. Sophon. Patriach. Constantinop. 6. Synod. act. 11. col. 3. & 4. Ioannes Par. lib. de duabus natur. post init. Concil. lateran. cap. firmiter de summa Trinit. Florentin. sess. 18. post med. S. divina substantia, S. dixi equidem, sess. 19. col. penult. & vit. toraque Ecclesia præfatione de Trinitate.

3. Hinc constat robur rationis alterius datæ à S. Thom. art. 2. corp. Heretico enim, inquit ille, roganti, quo differant Pater, Filius, & Spiritus S. nequit responderi exactè nisi per proprietates significatas abstractè. personæ siquidem in concreto sunt, quæ distinguuntur, non distinctiua, siue rationes distinguendi: ergo pro-

prietates abstractè, & præcisè ab essentia obiectiua præcisione, vel formali saltem admittendæ sunt à Theologia tota, cuius & exactissime responderè: ex autem proprietates sic sumptæ sunt notionis: ergo notionis admittit à tota Theologia debent. Vndè Patres omnes; bonæ scilicet Theologiæ Patres, quæsitis exquisitissime, ut vidimus, abstractis proprietatibus nominibus propriam nobis vniuscuiusque personæ, ut ab aliis distinctæ, notitiam inferebant. Respondent aduersarij sufficienter responderi Patrem à filio distingui, quia generat filium. Contra: quia, vel generat, sumitur abstractè, ut præcindit à generali, & habetur intentum: vel concrete, & sic deuoluit generantem, qui distinguitur, non autem puram rationem distinctiōis, quæ inquiritur, vt pater.

4. Arguo tandem: quia proprietates in concreto, seu complexè sumptæ, nequeunt ultra ternarium numerum multiplicari adhuc formaliter: atqui proprietates plures sunt, quam tres formaliter. Ergo non debent summi complexè, & in concreto, sed præcisè, & in abstracto. Maior probatur: quia in aduersariorum sententia de complexa acceptione formaliter cum personis (in quibus seorsim, ac singularim sumptis simplicissimus solum obiectiuus conceptus est) conuertuntur: ergo nequeunt esse plures proprietates, adhuc formaliter, quam personæ: sed personæ plures tribus nec sunt, nec esse possunt: ergo nec proprietates plures esse adhuc formaliter possunt. Minor suadet: nam in vna patris persona est duplex & dimidia proprietate: nempe innascibilitas, & Paternitas, seu generatio, & in adæquata spiratio: in filio autem vna, & dimidia: nempe natiuitas, seu filiatio, & in adæquata spiratio: atque in Spiritu S. passiva spiratio, quæ sunt proprietates formales quinque in personis tribus formaliter. Vigetur: quia Pater, & filius, licet inter se differant, non tamen spiratione actiua, quæ ab Spiritu S. distinguuntur: ergo filiatio in filio diuersa formalitas est ab spiratione actiua: alioquin secundum idem formaliter distinguerentur, ac non distinguerentur inter se Pater, & filius, quod implicat.

5. Argumenta, quæ ex personarum simplicitate à Propositione petuntur probant, si formalem earum simplicitatem euincerent, quam minimè probant: quare non solutionem quidem merentur. Aliunde verò obiciunt aliqui. Sunt in Deo notionis: ergo de illis prædicari possunt, quæcumque de Deo: atqui hoc est falsum: falsum igitur est esse in Deo notionis. Subsumptum potest in his propositionibus: Paternitas intelligit, sapit, creat, quæ sunt falsæ; cum tamen verè de Deo sint. Item generatio, vel paternitas generat, quod verè de Deo dicitur. verum respondetur facillè negando primam consequentiam. Diuersitas enim in modo significandi satis est, vt de notione prædicari nequeat, quod de Deo, cui identificatur, potest verè prædicari, imò de persona, cuius notio est, vt bene S. Thom. q. 49. art. 1. Albert. q. 39. m. 2. art. 3. post med. Alex. q. 68. m. 5. art. 4. & 5. Ricard. in 1. d. 3. art. 3. q. 1. ad argum. & q. 2. corp. qua de re plura d. vit. vbi generales regulas enuntiandi in Trinitate assignabimus.

QVÆSTIO II.

An notio ab stricta proprietate differat.

DES hæc non nimis ardua de se est, nisi sua immensa eruditione. Ruiz minus veram opinionem munisset.